DA-35405

M. Com. (Part - I) Examination

June / July – 2015

Accounting & Finance : Paper - III
(Project Planning & Control)

Time : **3** Hours] [Total Marks : **100**

વિભાગ-૧

૧ ખરા સમયે ખરા ધંધાની સ્થાપના સફળતાની ચાવી છે. - સમજાવો. ૨૦

અથવા

૧ (અ) પરેશ કંપની વિકાસ માટે બે પ્રોજેક્ટ અંગે વિચાર કરે છે. ૧૫

દરેક પ્રોજેક્ટમાં રૂ. ૩૦,૦૦,૦૦૦નું રોકાણ જરૂરી છે. દરેક પ્રોજેક્ટમાંથી અંદાજિત આવક રોકડ પ્રવાહ નીચે મુજબ છે :

વર્ષ	પ્રોજેક્ટ-૧	પ્રોજેક્ટ-૨
૧	૬,૦૦,૦૦૦	૧૫,૦૦,૦૦૦
૨	૭,૦૦,૦૦૦	૧૬,૦૦,૦૦૦
૩	૭,૦૦,૦૦૦	૮,૦૦,૦૦૦
૪	૬,૦૦,૦૦૦	૭,૦૦,૦૦૦

મૂડી પડતરનો દર ૧૦% છે.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી નીચેની ગણતરી કરો :

(૧) ચોખ્ખા વર્તમાન મૂલ્ય બન્ને પ્રોજેક્ટ માટે

(૨) નફાકારકતાના આંક બન્ને પ્રોજેક્ટ માટે.

(બ) PERT પટ્ટના લક્ષણો સમજાવો. ૫

૨ પરિયોજનાના ખર્ચમાં સમાવિષ્ટ બાબતોની સમજૂતી આપો. ૨૦

અથવા

૨ (અ) બજારની લાક્ષણિકતા ચર્ચો. ૧૦

(બ) સામાજિક ખર્ચ લાભ વિશ્લેષણનો અર્થ અને મહત્ત્વ લખો. ૧૦

૩ (અ) એક ધંધાકીય એકમની વિગતો નીચે મુજબ છે : ૧૫

વેચાણ રૂ.	નફો રૂ.
૧,૦૦,૦૦૦	૧૦,૦૦૦
૧,૨૦,૦૦૦	૧૪,૦૦૦

ઉપરોક્ત વિગતોને આધારે નીચેના જવાબો આપો :

(૧) પી.વી. ગુણોત્તર અથવા નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર.

(૨) સ્થિર ખર્ચાઓ

(૩) જ્યારે વેચાણ રૂ. ૯૦,૦૦૦ અને રૂ. ૪૦,૦૦૦ હોય ત્યારે નફાના આંકડાઓ.

(૪) રૂ. ૨૦,૦૦૦નો નફો કમાવવા માટે વેચાણના આંકડા

(૫) સમતૂટ બિંદુ.

(બ) મૂડી રોકાણના હેતુઓ જણાવો. ૫

અથવા

૩ (અ) ચોખ્ખી આવક અભિગમ અને ચોખ્ખી કામગીરી આવક અભિગમ વચ્ચે તફાવત લખો. ૧૦

(બ) સ્થળ પસંદગીની વિધિ વર્ણવો. ૧૦

વિભાગ-૨

૪ (અ) યોજના માટે નાણાં પ્રાપ્તિનાં સાધનો વર્ણવો. ૧૦

(બ) પર્ટ ચાર્ટમાં ફાજલ સમયનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૦

અથવા

૪ સ્થળ પસંદગી એટલે શું ? સ્થળ પસંદગીના નિર્ણાયક પરિબળો વિગતે સમજાવો. ૨૦

૫ (અ) મેસર્સ અ અને બની પેઢીના ૧-૧-૧૪ અને ૩૧-૧૨-૧૪ના રોજના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે **૧૫**

મૂડી-દેવા	૧-૧-૧૪	૩૧-૧૨-૧૪	મિલકત	૧-૧-૧૪	૩૧-૧૨-૧૪
લેણદારો	૪૦,૦૦૦	૪૪,૦૦૦	રોકડ સિલક	૧૦,૦૦૦	૭,૦૦૦
શ્રીમતી અની લોન	૨૫,૦૦૦	-	દેવાદારો	૩૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦
બૅન્ક લોન	૪૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦	સ્ટૉક	૩૫,૦૦૦	૨૫,૦૦૦
મૂડી	૧,૨૫,૦૦૦	૧,૫૩,૦૦૦	યંત્રો	૮૦,૦૦૦	૫૫,૦૦૦
			જમીન	૪૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦
			મકાન	૩૫,૦૦૦	૬૦,૦૦૦
	૨,૩૦,૦૦૦	૨,૪૭,૦૦૦		૨,૩૦,૦૦૦	૨,૪૭,૦૦૦

અન્ય માહિતી :

(૧) વર્ષ દરમ્યાન રૂ. ૧૦,૦૦૦ની પડતર કિંમતનું એક યંત્ર જેના ઉપર લેણો થયેલો ઘસારો રૂ. ૩,૦૦૦ હતો. તે રૂ. ૫૦૦૦માં વેચવામાં આવ્યું હતું.

(૨) તા. ૧-૧-૧૪ના રોજ યંત્રો અંગે ઘસારાની જોગવાઈ બાકી રૂ. ૨૫,૦૦૦ હતી અને ૩૧-૧૨-૧૪ના રોજ આ. બાકી રૂ. ૪૦,૦૦૦ હતી.

(૩) વર્ષ દરમ્યાનનો ચોખ્ખો નફો રૂ. ૪૫,૦૦૦નો હતો.

ઉપરની માહિતી પરથી રોકડ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

(બ) રોકડ પ્રવાહ પત્રકનો અર્થ સમજાવો. **૫**

અથવા

૫ (અ) જોખમ માપવાની પદ્ધતિઓ પર નોંધ લખો. **૧૦**

(બ) (૧) જો નફા જથ્થાનો ગુણોત્તર ૪૦% સમતૂટ બિંદુ વેચાણના ૮૦% એ સ્થિરખર્ચા રૂ. ૨,૪૦,૦૦૦ હોય તો વેચાણની રકમ શોધો. **૧૦**

(૨) સમતૂટ બિંદુએ વેચાણ ૨,૦૦,૦૦૦ નફા જથ્થાનો ગુણોત્તર ૪૦% સ્થિરખર્ચા શોધો.

ENGLISH VERSION

SECTION - I

1 Establishment of right business at right time is key to success. Explain **20**

OR

1 (a) Paresh company thinks two project for development. In each project it requires investment of Rs. 30,00,000. Estimated cash inflow from each project are as follows : **15**

Year	Project - 1	Project - 2
1	6,00,000	15,00,000
2	7,00,000	16,00,000
3	7,00,000	8,00,000
4	6,00,000	7,00,000

Cost of capital is 10%

From the above information compute the following for both project.

(i) Net present value

(ii) Profitability Index

(b) Explain features of PERT. **5**

2 Explain the matters included in project cost. **20**

OR

2 (a) Discuss the characteristic of Market. **10**

(b) Write meaning and important of social cost benefit. analysis. **10**

3 (a) Following informations are available for on business .. 15
unit

Sales (Rs)	Profit (Rs)
1,00,000	10,000
1,20,000	14,000

Give the answers from the above information.

(1) P.V Ratio or Profit Volume Ratio

(2) Fixed expenses

(3) Amount of profit if sales Rs. 90,000 and 40,000

(4) Amount of sale to earn profit Rs. 20,000

(5) Break-Even point.

(b) Give the objects of capital investment. 5

OR

3 (a) Write difference-between Net Income Approach and Net Operating Income Approach. 10

(b) Describe the procedure of selection of location. 10

SECTION - II

4 (a) Explain the instruments for sources of finance for project. 10

(b) Explain importance of slack time in PERT chart. 10

OR

4 What is selection of location? Explain in detail the deciding factors which affect selection of location. 20

5 (a) Following are the B/S of M/s. A and B's firm as on 1-1-2014 and 31-12-2014. **15**

Liabilities	1-1-14	31-12-14	Assets	1-1-14	31-12-14
Creditors	40,000	44,000	Cash Balance	10,000	7,000
Mrs A's			Debtors	30,000	50,000
Loan	25,000	-	Stock	35,000	25,000
Bank Loan	40,000	50,000	Machinery	80,000	55,000
			land	40,000	50,000
Capital	1,25,000	1,53,000	Building	35,000	60,000
	2,30,000	2,47,000		2,30,000	2,47,000

Additional Information :

(1) During the year one machine costing Rs. 90,000 on which accumulated depreciation of Rs. 3,000 sold for Rs. 5,000.

(2) Balance of provision for depreciation on machinery on 1-1-14 Rs. 25,000 and on 31-12-14 Rs. 40,000.

(3) Net profit during the year was Rs. 45,000 prepare cash flow statement from above information.

(b) Explain the meaning of cash flow statement. **5**

OR

5 (a) Write a note on method of measuring Risk. **10**

(b) (1) If profit volume Ratio = 40%. **10**

Break even point 80% of Sale

Fixed expenses 2,40,000

Find out amount of sale

(2) Selling at Break-even point - 2,00,000

Profit volume Ratio = 40%

Find out fixed expenses.